

ZALAKAROS VÁROS

POLGÁRMESTERE

ELŐTERJESZTÉS

Zalakaros Város Önkormányzat Képviselő-testülete

2025. október 22-i ülésére

Napirendi pont címe: Bölcsődei szabad férőhelyek bővítésével kapcsolatos döntések

Készítette: Lantos Sándor aljegyző

Egyeztetve: Czirákiné Pakulár Judit polgármesterrel:

Tárgyalja: Pénzügyi és Igazgatási Bizottság

Pénzügyi fedezet: Nem szükséges

Vlasicsné Fischl Timea
pénzügyi osztályvezető

Az előterjesztés és a határozati javaslat törvényességi szempontból megfelel.

Tulok Anett
jegyző

Előterjesztés Zalakaros Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2025. október 22-én tartandó ülésére

Tárgy: Bölcsődei szabad férőhelyek bővítésével kapcsolatos döntések

Előterjesztést készítette: Lantos Sándor aljegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A Képviselő-testület 137/2025. (V.27.) számú határozatával megbízta a polgármestert, hogy kezdeményezzen tárgyalásokat a környező települések polgármestereivel a Zalakarosi Óvoda és Bölcsőde bölcsődei intézményegységében meglévő, ki nem használt szabad bölcsődei kapacitások és férőhelyek környező települések gyermekei számára történő elérhetővé tételéről.

A környező települések polgármestereit levélben kerestük meg, és közülük többen nyitottak voltak az egyeztetésre, ugyanakkor legtöbben azt jelezték, hogy forrásokat a célra nem tudnak biztosítani, különös tekintettel arra is, hogy nem kötelező feladatellátásról van szó.

A gyermekek védelméről szóló törvény (Gyvt.) 94. § (3) a) pontja szerint „*az a települési önkormányzat, ... amelynek területén tízezernél több állandó lakos él, bölcsődét, ...köteles működtetni.*” A Gyvt. 94. § (3a) bekezdése szerint „*ha a bölcsődei ellátásra az adott településen legalább öt gyermek tekintetében igény jelentkezik, vagy a település – jogszabályban meghatározottak szerint megállapított – 3 év alatti lakosainak száma meghaladja a 40 főt, a (3) bekezdés a) pontja alá nem tartozó települési önkormányzat köteles gondoskodni a gyermekek bölcsődei ellátásáról a 42. § (2) bekezdése szerinti bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatások bármelyik formájának biztosításával, önállóan, társulásban vagy ellátási szerződés útján.*”

A fentiek alapján a kisebb településeken nem (de pl. egy Galambok méretű településen sem) kötelező önkormányzati feladat a bölcsődei ellátás biztosítása. (Emiatt várhatóan a kisebb települések közös feladat ellátására önkormányzati társulás létrehozásában sem lennének érdekeltek.)

A bölcsőde vonatkozásában a 2024. évi adatokból tudunk kiindulni az egy gyermekre vonatkozó költségek kalkulációja során.

A bölcsőde 26 férőhelyes, a vizsgált időszakban az intézményben 23 ellátott volt. **Az egy gyermekre jutó számított hozzájárulás mértéke 2024-ben 477.000 Ft/gyermek/év volt**, mely alapján éves szinten nagyságrendileg **11.000.000 Ft-tal kellett az Önkormányzatnak hozzájárulni a bölcsődei feladatok ellátásához.** (Ennek ellentételezéseként a jövőre nézve megfontolandó a bölcsődei gondozás intézményi térítési díj összegének emelése, mely 2021. óta változatlanul 460 Ft/nap)

A bölcsődében ellátott gyermekek száma jelenleg 14 fő, az intézmény pillanatnyilag 53,8 %-os kihasználtsággal működik. A bölcsődei létszám 2025. év végén várhatóan 18 fő, 2026 februárjától a nevelési év végéig 21 fő lesz. A 21 főből 4 fő nem zalakarosi lakcímű kisgyermek. 2026 szeptemberében a 21 főből várhatóan 14 fő óvodába megy, és szeptemberre az addig beiratkozott gyermekekből 7 fő marad a bölcsődében.

A védőnő tájékoztatása alapján a következő trendekkel lehet a jövőben számolni:

Zalakarosban lakó, gyermekek	Létszám (fő)	2025/2026-os nevelési évben bölcsődés, vagy bölcsődés lesz (fő)	Biztosan nem igényel bölcsődei ellátást (fő)
2023-ban születettek:	20	7	8
2024-ben születettek:	11	2	2
2025.10.15-ig születettek:	7	nincs adat	nincs adat
2025.12.31-ig várhatóan születni fognak:	6	nincs adat	nincs adat

A fentiek alapján a születésszám csökkenése miatt a bölcsődei létszám csökkenése várható, így az egy gyermekre jutó számított hozzájárulás mértéke még a fenti összegnél is nagyobb lehet, tehát **az ellátottak létszámának csökkenésével az önkormányzatnak várhatóan még nagyobb összeggel szükséges hozzájárulnia az intézmény működéséhez.** Kiemelendő még, hogy az intézmény

finanszírozására kapott állami normatíva drasztikusan csökken, ha az ellátotti létszám a férőhelyek számának 50%-a alá esik, ezért is **szükséges lépéseket tenni a férőhelyek bővítése és optimalizálása érdekében.**

Megjegyzendő, hogy **az ellátási körzeten kívülről csak korlátozott számban fogadhat gyermekeket az intézmény.**

A Gyvt. 94. § (5a) a) bekezdése szerint „*a települési önkormányzat által fenntartott bölcsőde a szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszáma legfeljebb 25%-áig, ... az ellátási területén kívül lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező gyermek ellátását is biztosíthatja, feltéve, hogy az ellátási területén lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező valamennyi bölcsődei ellátást igénylő és arra jogosult gyermek ellátását biztosítani tudja.*”

Az intézmény alapító okirata a következőképpen rendelkezik az intézmény működési területéről:

4.5. A költségvetési szerv illetékessége, működési területe: óvodai ellátás vonatkozásában Zalakaros Város közigazgatási területe továbbá feladat-ellátási szerződés alapján Zalamerenye és Balatonmagyaród községek közigazgatási területe. Bölcsődei ellátás tekintetében Zalakaros Város közigazgatási területe, továbbá felvételt nyer az a gyermek is, akinek önkormányzatával Zalakaros Város Önkormányzata a gyermek ellátására megállapodást köt, valamint felvételt nyerhet az a gyermek is, akinek a szülője Zalakaros városban dolgozik, és ezt munkáltatói igazolással alátámasztja.

(A kormányhivatal tájékoztatása alapján eltérés van az alapító okirat szövege és a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett adatok között, így ezek összhangba hozása is szükséges.)

A fentiek alapján **az ellátási területen kívülről 6 fő felvételére lenne lehetőség a jelenlegi szabályok alapján.**

Továbbá a Gyvt. 43. § (3) bekezdése szerint „*a bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni*

a) – ha a gyermek szülője, más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll –

aa) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,

ab) a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,

ac) az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket, és

b) a védelembe vett gyermeket.”

A bölcsőde ellenőrzése során - 2025. szeptemberében - a kormányhivatal munkatársa arról adott tájékoztatást, hogy a megyében az intézmények többsége küzd a csökkenő gyermeklétszámmal, ezért javasolta a felvételi szabályzat és az alapító okirat összehangolását, továbbá **megfontolásra javasolta a felvételi körzet Zala Vármegye vagy a Nagykanizsai Járás területére történő kiterjesztését is. Ez esetben a meghatározott településekről is felvehetőek lennének a gyermekek zalakarosi lakcím és munkahely nélkül is, és a felvételi szabályzatban lehetne rendezni azt, hogy a felvételnél a Zalakaroson élő családok elsőbbséget élvezzenek. A 25 %-os körzeten kívüli korlát ez esetben a megjelölt területen kívülről érkezők számára jelentene korlátot.**

A fentiek alapján a bölcsőde fenntartható működése érdekében mindenképpen javasolt döntéseket hozni az alábbiak mentén:

- 1. jelenlegi illetékességi, működési terület megtartása:** a bölcsőde továbbra is a zalakarosi, valamint a Zalakarosban dolgozó szülők gyermekeit fogadja. Ez esetben a bölcsődei létszám várható további csökkenése miatt az intézmény fenntartása egyre nagyobb terhet fog jelenteni az Önkormányzatnak. Ezzel biztosítható, hogy többségében csak helyi kötődésű gyermekek kerüljenek az intézménybe, ugyanakkor ez a legköltségesebb megoldás az önkormányzat számára.
- 2. Az önkormányzat hozzájárulás kikötése mellett teszi lehetővé a bölcsődei szolgáltatást igénybevevők körének bővülését,** melyhez együttműködési megállapodást szükséges kötni a fogadni kívánt településsel. Ehhez szükséges a fogadott település által fizetendő hozzájárulás mértékét meghatározni, mely során javasolt a fentebb említett tapasztalatokra is figyelemmel lenni és olyan mértékű hozzájárulást meghatározni, ami mellett a megkeresett települések még érdekelték önkormányzatunkkal a szerződéskötésre. A fogadott település által fizetendő hozzájárulás csökkentené a Zalakaros által biztosítandó intézményi finanszírozás mértékét, ugyanakkor a

környékbeli polgármesterek hozzáállása jellemzően az volt, hogy szívesen küldenek gyerekeket az intézménybe, de fizetni nem szeretnék érte.

3. **Az önkormányzat hozzájárulás fizetése nélkül, térítésmentesen teszi lehetővé a bölcsődei szolgáltatás igénybevételét.** Ehhez szükséges meghatározni a bölcsőde működési területét, hogy mely településekre terjedjen ki a felvételi körzet:
- Zalakaros közeli, képviselő-testület által meghatározott településekre, vagy
 - Nagykanizsai Járás (49 település) területére, vagy
 - Zala Vármegye (258 település) területére

A felvételi körzet kiterjesztésével a meghatározott területről bárhonnán térítésmentesen igénybe vehetik a bölcsődei szolgáltatást. Ezzel megoldással vélhetően biztosítható az intézmény kapacitásának lehető legteljesebb kihasználása, és ezáltal az elérhető állami normatíva maximumának leigénylése. Megfontolandó minél szélesebb körben kiterjeszteni a körzetet, mert országosan a bölcsődei szolgáltatást nyújtó intézmények mindegyike küzd a csökkenő születésszám miatti csökkenő ellátotti létszám és finanszírozás problémájával.

A finanszírozás tekintetében elmondható, hogy a bölcsődei támogatás szabályait a mindenkori költségvetési törvény tartalmazza az alábbiak szerint:

Az önkormányzatokat kötött felhasználású támogatás illeti meg az általuk fenntartott bölcsődék kiadásaihoz. Az ellátottak száma a tárgyév január 31-én beíratott gyermekek száma, vagy a bölcsőde szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszám 80%-a közül a kedvezőbb. Amennyiben tárgyév január 31-én és tárgyév november 30-án a beíratott gyermekek száma egyaránt nem éri el az engedélyezett férőhelyszám legalább 50%-át, úgy a támogatással figyelembe vehető ellátottak száma a bölcsőde, mini bölcsőde szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszám 50%-a.

A központi költségvetés a jogszabály alapján elismert átlagbáralapú támogatást biztosít a bölcsődét, mini bölcsődét fenntartó önkormányzatok részére, az általuk foglalkoztatott kisgyermeknevelők, szaktanácsadók és bölcsődei dajkák (a továbbiakban együtt: szakmai dolgozók) béréhez, valamint az ehhez kapcsolódó szociális hozzájárulási adó kifizetéséhez. A szakmai dolgozók körébe tartozik a szakmai feladatokat ellátó bölcsődevezető, intézményvezető is.

A szakmai dolgozók számított létszámának meghatározása egy meghatározott képlet alapján történik. Az Államkincstár bekéri a szükséges adatokat és az alapján állapítja meg az adott évre járó normatíva összegét.

A fentiek alapján a várható állami finanszírozás összege jelenleg nehezen tervezhető, azonban **általánosságban elmondható, hogy hosszú távon a nagyobb kihasználtságú intézmények fenntarthatóbb módon működtethetők.** A legnagyobb kiadást a személyi bérek jelentik, magasabb gyermeklétszám esetén pedig a dolgozók bére államilag jobban lefinanszírozott, ezért célszerű a működési területet minél szélesebb körben kiterjeszteni.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést tárgyalja meg és döntsön az alábbi határozati javaslat elfogadásáról.

Határozati javaslat:

Zalakaros Város Önkormányzatának Képviselő-testülete

A) Határozati javaslat:

- úgy dönt, hogy a bölcsődei szolgáltatás elérhetőségén nem kíván változtatni, azt továbbra is a jelenleg hatályos alapító okiratban foglaltak szerint „*Bölcsődei ellátás tekintetében Zalakaros Város közigazgatási területe, továbbá felvételt nyer az a gyermek is, akinek önkormányzatával Zalakaros Város Önkormányzata a gyermek ellátására megállapodást köt, valamint felvételt nyerhet az a gyermek is, akinek a szülője Zalakaros városban dolgozik, és ezt munkáltatói igazolással alátámasztja.*” állapítja meg.
- megbízta a Zalakarosi Közös Önkormányzati Hivatalt, hogy a szolgáltatói nyilvántartás adatait az alapító okirattal összhangban módosítsa, és felhatalmazza a polgármestert a szükséges dokumentumok aláírására.

VAGY

B) Határozati javaslat:

1. egyetért a Zalakarosi Óvoda és Bölcsőde bölcsődei intézményegységében a bölcsődei kapacitások bővítésével az alábbiak mentén:
 - a. meglévő, ki nem használt bölcsődei kapacitásokat elsősorban a környező települések gyermekei számára teszi elérhetővé azzal, hogy a Zalakaros Város Önkormányzatával szerződő települések részére a bölcsődei szolgáltatás után fizetendő díjat Ft/ellátott gyermek/év összegben határozza meg;
 - b. megbízza a polgármestert, hogy az a. pontban foglalt összeg megjelölésével kezdeményezzen tárgyalásokat a környező települések vezetőivel a Zalakarosi Óvoda és Bölcsőde bölcsődei intézményegységében meglévő, ki nem használt bölcsődei kapacitások környező települések gyermekei számára való elérhetővé tételéről és felkéri a jegyzőt, hogy amennyiben a tárgyalások eredményre vezetnek, úgy készítsen elő szerződés-tervezetet az a. pontban megjelölt összeggel;
 - c. amennyiben az a-b. pontok nem vezetnek eredményre, úgy a Zalakarosi Óvoda és Bölcsőde bölcsődei intézményegysége vonatkozásában a költségvetési szerv illetékességi, működési területét közigazgatási területében határozza meg; és megbízza a jegyzőt, hogy az alapító okirat módosításáról szóló okiratokat készítse elő, és terjessze a képviselő-testület elé.

Határidő: az 1. a. és az 1. b. pontok tekintetében 2025. november 21.,
az 1. c. pont tekintetében a 2025. decemberi képviselő-testületi ülés

Felelős: Czirákiné Pakulár Judit polgármester

Zalakaros, 2025. október 20.

Czirákiné Pakulár Judit
polgármester